

Periodizace politických dějin vrcholného středověku

Autor: Mgr. Přemysl Dvorský, Ph.D.

Datum tvorby: červenec 2012

Ročník: sedmý

Vzdělávací oblast: dějepis

Anotace:

Digitální učební materiál seznamuje žáky s periodizací politických dějin vrcholného středověku. Obsah či rozsah předkládaných informací není ani úplným výčtem aktuálního poznání v příslušném oboru, ani nejnutnějším minimem informací s ohledem na danou vzdělávací oblast. Digitální vzdělávací materiál si na relativním množství ukázek památek klade za cíl fixovat u žáků znalost základních osobností a událostí dané epochy a vytvořit u nich dovednost jejich rozpoznávání v kontextu dalšího politického vývoje a to i ve vazbě na kulturní dějiny.

Vrcholný středověk středověk

Periodizace politických dějin

	Období upevňování vrcholně středověkých států cca 1000 – 1300	Období vrcholu a krize vrcholně středověkých států cca 1300 – cca 1500
Francie	<p>987 – nástup Kapetovců, místo o franské říši již hovoříme o francouzském království</p> <p>987 – 1328 – vláda dynastie Kapetovců</p> <p>Nejvýznamnější panovníci</p> <ul style="list-style-type: none"> - Filip II. August (1180 – 1223) - Ludvík IX. Svatý (1226 – 1270) - Filip IV. Sličný (1285 – 1314) <p>1309 – přinutil Filip IV. papeže Klementa V. přeložit sídlo papežů z Říma do Avignonu – tzv. Avignonské zajetí</p> <p>1340 – počátek stoleté války mezi Anglií a Francií</p>	<p>1309 – 1376 – avignonské zajetí papežů</p> <p>1378 – 1417 – papežské schizma dvojládí papežů Papež v Avignonu X papež v Říme</p> <p>1340 – 1453 – stoletá válka</p> <p>Lidová hrdinka – Jana z Arku</p> <p>1346 – bitva u Kresčaku – vítězství Anglie a smrt Jana Lucemburského</p> <p>Po dlouhých úspěších Anglie nakonec francouzské vítězství</p>
Anglie	<p>1066 – nástup Normanů k vládě v Anglii po bitvě u Hastingsu</p> <p>Nejvýznamnější panovníci</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vilém Dobyvatel (1066 – 1087) - Richard Lví Srdce (1189 – 1199) - Jan Bezzemek (1199 – 1216) - Eduard I. (1272 – 1307) <p>1415 – Magna charta libertarum = Velká listina Svobod</p>	<p>Válka růží (1399 - 1455 – 1485)</p> <p>Válka mezi rodem Yorků (ve znaku bílá růže) a rodem Lancasterů (červená růže)</p> <p>Oba rody se během války v podstatě vyvraždily a spor skončil sňatkem Jindřicha Tudora (Lancaster) a Alžběty z Yorku.</p>

<p>Svatá říše Římská - „Německo“</p>	<p>962 – vznik svaté říše římské V čele říše stojí volení císařové; přesto se v letech 962 – 1257 vláda soustředila postupně do rukou tří rodů</p> <ul style="list-style-type: none"> - rod saský (962 – 1024) - rod franský (1024 – 1125) - rod hohenštaufský (1138 – 1254) <p>od roku 1257 byli císařové voleni jen sedmi kurfiřty 3 církevní (arcibiskup mohučský, kolínský a trevírský) 4 světských (král český, falckrabě rýnský, vévoda saský a markrabě braniborský)</p> <p>1257 – 1347 – časté změny na trůnu</p>	<p>1347 – 1437 – vláda císařů z rodu Lucemburků (tedy i českých králů Karla IV., Václava IV. a Zikmunda)</p> <p>Období avignonského zajetí papežů a schizmatu Období husitských válek (1419 – 1434)</p> <p>Od roku 1438 – vláda Habsburků</p> <p>Krise středověké společnosti prohlubovaná vynálezem knihtisku a objevnými plavbami</p>
<p>Český stát</p>	<p>Do roku 1306 vláda rodu Přemyslovců 1212 – 1306 vláda králů z rodu Přemyslovců</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přemysl Otakar I. (1198 – 1237) - Václav I. (1237 – 1253) - Přemysl Otakar II. (1253 – 1278) - Václav II. (1278 – 1305) - Václav III. (1305 – 1306) <p>1278 – bitva na Moravském poli Přemysl Otakar II. Porážena zabit císařem Rudolfem Habsburským</p> <p>1300 – Václav II. se stává králem polským 1305 – Václav II. přijímá pro svého syna Václava III. Korunu Uherskou 1306 – Václav III. Zavražděn v Olomouci při tažení do Uher</p> <p>1306 – vymření Přemyslovců</p>	<p>1310 – 1437 vláda rodu Lucemburského</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jan Lucemburský (1310 – 1346) - Karel IV. (1346 – 1378) - Václav IV. (1378 – 1419) - Zikmund (1419 – 1437) <p>1419 – 1434 Husitské války</p> <p>1437 – 1471 krize královské moci</p> <ul style="list-style-type: none"> - Albrecht II. Rakouský (1337 – 1439) - bezvládí - 1453 – 1457 Ladislav Pohrobek - 1458 – 1471 Jiří z Poděbrad <p>1471 – 1526 vláda rodu Jagellonského</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vladislav II. (1471 – 1516) - Ludvík (1516 – 1526) <p>1526 – nástup Habsburků (do roku 1918)</p>

Vrcholný středověk

Periodizace politických dějin

Klíčové události jednotlivých období – vizuální fixace

Bitva u Kresčaku – stoletá válka

1346 – bitva u Kresčaku, vítězná bitva pro Anglii na počátku stoleté války. V bitvě padl na francouzské straně český král Jan Lucemburský

Papežský hrad v Avignonu

Zde pobývali papežové po dobu „Avignonského zajetí papežů“ od roku 1309 až do roku 1378

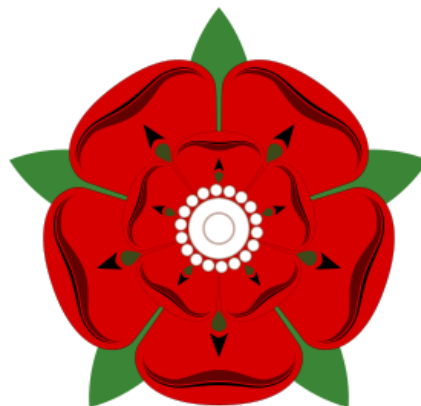
Vrcholný středověk

Periodizace politických dějin

Klíčové události jednotlivých období – vizuální fixace

Středověké vyobrazení anglického krále Richarda Lvího Srdce

Znaky dvou anglických královských rofů – Yorků (bílá růže) a Lancasterů (červená růže)

Vrcholný středověk

Periodizace politických dějin

Klíčové události jednotlivých období – vizuální fixace

Rudolf I. Habsburský

portrét na skle na olomoucké radnici v kapli sv. Jeronýma

Přemysl Otakar II.

Dobové vyobrazení Přemysla na miniatuře z Gelhausenova kodexu

Seznam použité literatury:

- Dorazil, O.: Světové dějiny v kostce, Praha 1995
- Honzák, F., Pečenka, M., Stellner, F., Vlčková, J.: Evropa v proměnách staletí, Praha 1997
- Čornej, P., Kučera J. P., Vaníček, V. a kol.: Evropa králů a císařů, Praha 2005
- Československé dějiny v datech, Praha 1986

Seznam použitých webových stránek:

- http://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%A1lky_r%C5%AF%C5%BE%C3%AD#mediaviewer/File:Roses-Lancaster_victory.svg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Stolet%C3%A1_v%C3%A1lka#mediaviewer/File:Battle_of_crecy_froissart.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Pape%C5%BEk%C3%A9_schizma#mediaviewer/File:Fa%C3%A7ade_du_Palais_des_Papes.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Rudolf_I._Habsbursk%C3%BD#mediaviewer/File:Rudolph_I_of_Germany_-_stained_glass_window.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/P%C5%99emysl_Otakar_II.#mediaviewer/File:Premysl2Gelnhausen.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Richard_I._Lv%C3%AD_srdce#mediaviewer/File:Richard_coeurdelion_g.jpg